

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121200677
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121200677.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobkyne: T. P., A.. X.X.XXXX, S. W. X. XX, XXX XX F. zastúpenej JUDr. Igor Šafranko, Advokátska kancelária, so sídlom 089 01 Svidník, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66 proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35724 803, zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie 4.950,70 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 300 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietť.
- III. Priznávať žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej istiny, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 25.1.2021 domáhala voči žalovanému primeraného finančného zadostučinenia vo výške 4.950,70 eur na základe toho, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 17C/87/2014 bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky, pričom si terajší žalovaný uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 9.517,10 eur s príslušenstvom. Okresný súd Prešov žalobu v celom rozsahu zamietol rozsudkom sp.zn. 17C/87/2014 zo dňa 14.9.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp.zn. 12Co/6/2017 z 18.10.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 30.1.2018.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil s tým, že „žalobca v súdenom prípade nie je osobou, ktorá by úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva na súde (resp. uvedené nemožno preukázať rozsudkom OS Prešov, sp. zn. 17C/87/2014), nakoľko žaloba podaná žalovaným nebola rozsudkom OS Prešov zamietnutá pre porušenie spotrebiteľského práva žalobcu, ale pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného - nepreukázanie splnenia povinnosti vyžadované zákonom o bankách v § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorej následkom je neplatné zosplatenie pohľadávky a neplatné postúpenie na žalovaného. Žalovaný preto namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie v konaní, nakoľko, ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku OS Prešov, žalovaný sa nedopustil porušenia spotrebiteľských práv žalobcu. Zákonodarcu v ustanovení § 3 ods. 5 ZoOS jednoznačne stanovuje, že spotrebiteľ sa môže domáhať ochrany svojho práva na súde a ak takéto porušenie práva úspešne uplatní (čo sa v súdenom prípade nestalo), potom má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za takéto porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoOS alebo osobitnými predpismi zodpovedá. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal, že by voči žalovanému úspešne na súde uplatnil ochranu svojho porušeného spotrebiteľského práva. Žalovaný tiež nie je subjektom, ktorý so žalobcom uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a s ohľadom na odôvodnenie

rozsudku OS Prešov ani nikdy so žalobcom nebol v zmluvnom vzťahu, ani voči nemu nevlastnil pohľadávku. Týmto subjektom je peňažný ústav poskytujúci úver - teda postupca, ktorý na žalovaného postúpil pohľadávku z úveru, čo však vyhodnotil Okresný súd Prešov ako neplatné postúpenie, keďže žalovaný nepreukázal, že by postupca (t. j. nie žalovaný) dodržal pri postúpení pohľadávok podmienky, vyžadované zákonom o bankách (opäť tu žalovaný zdôrazňuje, že v konaní vedenom na Okresom súde Prešov, sp. zn. 17C/87/2014 nekonštatoval porušenie týchto podmienok zo strany postupcu, ale len neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného o splnení týchto podmienok).

Na základe uvedeného má žalovaný za to, že nie je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný, nakoľko žalobca nepreukázal porušenie svojich spotrebiteľských práv zo strany iného subjektu a navyše žalovaný nie je osobou, ktorá by za prípadné porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zodpovedala. Žalovaný si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobcovi pred súdom (pričom výšku tejto pohľadávky deklaroval postupca v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok). V súvislosti s uplatnením odkúpenej pohľadávky pred súdom nevznikla konaním žalovaného žalobcovi žiadna ujma a ani neboli porušené žiadne spotrebiteľské práva žalobcu a preto nebola naplnená hypotéza § 3 ods. 5 ZoOS - žalovaný totiž nie je porušiteľom spotrebiteľských práv žalobcu, resp. neexistuje ani žiadny zákonný dôvod na to, aby zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, ako to vyžaduje zákonodarca v predmetnom ustanovení § 3 ods. 5 ZoOS.

Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že žalobca, ako úverový dlžník, si podľa vedomostí žalovaného naďalej neplní svoje zmluvné povinnosti voči postupcovi (uvedená nakoniec tvrdí aj v podanej žalobe), t. j. je osobou, ktorá opakovane porušuje svoje povinnosti, na plnenie ktorých sa zmluvne zaviazal. Inicovaním tohto konania sa žalobca snaží svoje postavenie spotrebiteľa zneužiť a získať tak neoprávnene majetkový prospech. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za takéhoto skutkového stavu podľa názoru žalovaného vedie k narušeniu proporcionality a zneužitiu ochrany, ktorá sa slabšej strane poskytuje, pričom súd by uvedenému podľa názoru žalovaného nemal priznať súdnu ochranu.“

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov: spis tunajšieho súdu sp.zn. 17C/87/2014, písomná výpoveď žalobkyne a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 27.2.2014 sa návrhom na začatie konania vedeným na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/87/2014 domáhal žalobca - v tomto konaní žalovaný voči žalovanej - v tomto konaní žalobkyne zaplata sumy 9.517,10 eur s prísl.

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.9.2016 č.k. 17C/87/2014 -202 bolo rozhodnuté tak, že súd žalobu zamietol a žalovanej priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %.

6. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 18.10.2017 č.k. 12Co/6/2017-241 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

7. Z odôvodnenia prvoinštančného rozhodnutia súd zistil, že „z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s., a žalovaná uzatvorili Zmluvu o splátkovom úvere č. 0504384458 dňa 5.2.2008, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanej úver vo výške 210.000,-Sk (6.970,72 Eur), ktorý mala vrátiť v splátkach po 3.018,-Sk (100,18 Eur) v počte 119 splátok zo splatnosťou prvej splátky 20.3.2008 a konečnou splatnosťou úveru 20.1.2018 s dohodnutou úrokovou sadzbou premenlivou 11,35 %, RPMN 13,33 % a celkovými nákladmi spojenými s úverom 155.412,60 Eur.

Zmluva o úvere bola postúpená na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0900/2012/CE dňa 28.6.2012. Slovenská sporiteľňa na výzvu súdu dňa 4.12.2014 oznámila, že k zosplateniu úveru došlo dňa 19.6.2012, avšak nedisponuje predmetným oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti ani doručenkou. Následne bola pohľadávka postúpená na žalobcu 27.6.2012. Žalobca po postúpení pohľadávky vyhlásil mimoriadnu splatnosť tohto úveru listom z 18.7.2012 a žiadal žalovanú o okamžitú úhradu celého dlhu vo výške 10.973,92 Eur do 28.7.2012. Medzi účastníkmi nie je sporné, že pôvodný veriteľ, teda postupca nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čo konštatoval aj žalobca, ale podľa jeho názoru tým, že banka postúpila túto pohľadávku na neho, postúpila aj všetky práva a povinnosti vyplývajúce z tohto úveru a preto mal právo vyhlásiť aj mimoriadnu splatnosť úveru. Vo vzťahu k premlčaniu mal za to, že zmluva o úvere je absolútny obchod a preto platia aj ustanovenia o premlčaní podľa Obchodného zákonníka. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť z dôvodu, že postupca je nevyhlásil, čo aj uviedol vo svojom odvolaní.

Žalobca nepreukázal, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa, t.j. Slovenskej banky ako postupcu na žalobcu ako postupníka po splnení podmienok stanovených v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a § 565 Občianskeho zákonníka. Predmetom postúpenia bankovej pohľadávky môže byť len pohľadávka, alebo jej časť, ktoré sa už stali splatnými. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je oprávnená len banka, pričom toto oprávnenie musí realizovať ešte pred postúpením pohľadávky. V žiadnom prípade nie je oprávnený vyhlásiť predčasnú mimoriadnu splatnosť celého úveru postupník, t.j. žalobca. Ak mala byť predmetom postúpenej pohľadávky suma 10.773,35 Eur, potom je zrejmé, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa ako banka postúpila zmluvou zo dňa 28.6.2012 nebankovej inštitúcii aj splátky nezročné, pričom k vyhláseniu ich predčasnej splatnosti nedošlo. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28.6.2012 bola teda neexistujúca pohľadávka, preto je táto cesia z 28.6.2012 neplatná. Zmluva o postúpení pohľadávky medzi žalobcom a pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou je preto absolútne neplatný právny úkon podľa § 39, na ktorý súd musí prihliadnuť z úradnej povinnosti a v dôsledku toho nie je žalobca aktívne legitimovaný uplatňovať v konaní bankovú pohľadávku, preto nemá ani aktívnu legitimáciu na podanie tejto žaloby. Žalobca sa nestal v dôsledku neplatného postúpenia práv zo zmluvy o úvere nositeľom oprávnenia podať ako aktívne legitimovaný účastníkovi voči žalovanej predmetnú žalobu. Preto námietka nedostatku aktívnej legitimácie uplatnená so žalovanou je dôvodná. Po zhodnotení doteraz vykonaného dokazovania s poukazom na citované zákonné ustanovenie preto súd dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie a preto súd túto žalobu zamietol“.

8. Z písomnej výpovede žalobkyne súd zistil, že „súdne konanie nijakým osobitným spôsobom sa nepremietlo do jej súkromného a osobného života a nedošlo u nej k ujme predstavujúcej porušenie práva v jej osobnom živote v intenzite, trvaní a rozsahu spôsobujúcom následky, ktoré by obzvlášť pociťovala a prežívala. Samotné súdne konanie ju zaťažuje len v rozsahu vyplývajúceho z právnej úpravy práv a povinnosti strany v konaní. Pociťuje trpkosť a sklamanie z toho, že žalovanému bolo umožnené dlhú dobu obohacovať sa na úkor spotrebiteľov, porušovaním spotrebiteľského práva využívajúc nevedomosť spotrebiteľov.“

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

10. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 4.950,70 eur v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovanej na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/87/2014.

11. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

13. Súd po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade to bol práve terajší žalovaný, ktorý uplatnil voči žalobkyne nárok na zaplatenie sumy 9.517,10 eur s príslušenstvom napriek tomu, že v danom prípade nebol aktívne vecne legitimovanou stranou, keďže došlo k neplatnému postúpeniu pohľadávky z predchádzajúceho veriteľa na žalovaného.

14. Pokiaľ to bol žalovaný, ktorý inicioval tento súdny spor, je to žalovaný, ktorý musí niesť následky porušenia spotrebiteľského práva voči žalobkyne, ktorej sa dopustil tým, že voči nej uplatnil pohľadávku, ktorá nebola platne zosplatnená a z tohto dôvodu, pokiaľ by sa táto nebola bránila voči podanej žalobe a nebola by sa bránila aktívne, čo je preukázané aj tým, že bola zastúpená advokátkou a v konaní za

účasti vedľajšieho účastníka, združenia - Pomoc na ochranu spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, nepochybne by sa žalovaný na jej úkor obohatil o sumu 9.517,10 eur s prísl.

15. Z tohto dôvodu je teda základ sporu nepochybne daný a námietky žalovaného týkajúce sa nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, aj ďalšie námietky žalovaného, súd považuje za nedôvodné.

16. Podľa ustálenej súdnej praxe aj v prípade ak sa jedná o porušenie práva voči spotrebiteľovi, ktorý v konaní bol úspešný ako žalovaný, zakladá nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa.

17. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadostučinenia však súd prihliadol k intenzite porušenia tohto práva, k závažnosti porušenia tohto práva, ako aj charakteru porušenia tohto práva a považuje z tohto dôvodu za primeranú výšku primeraného finančného zadostučinenia sumu 300 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

18. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Súd postupoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania s poukazom na ustálenú prax súdov, s ktorou súhlasí, podľa ktorej napr. rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13.12.2017 sp.zn. 10Co/191/2017 „zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však neide o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž adapt surdum zaťažiť procesne zodpovednosťou za predvídanie výsledkov na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný základ čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu.

Nárok na plnú náhradu trov konania sa mu teda priznáva iba teda z prisúdenej istiny, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku“.

20. Súd preto priznal žalobkyni nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej istiny 300 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli procesnej uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).